

Johannes G. Jensens juleprædiken

Taler

Johannes Gregers Jensen
Præst

Dato

24. december 2020

Sted

Skt. Nicolai kirke

Omstændigheder

Alle gudstjenester i julen 2020 blev aflyst pga. coronakrisen. Gudstjenesten blev derfor vist på TV2's regionale stationer.

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-21 (Juleevangeliet)

En jul med restriktioner

Da Kasper kom hjem til jul, bankede han let på døren og hans mor tog imod ham i entreen med et kram, og rakte hænderne ud for at modtage hans jakke og halstørklæde ligesom hun havde gjort fra han var barn. Kasper havde glædet sig særligt til denne jul fordi det var første gang han skulle have sin kæreste med til juleaften i sit barndomshjem. Han skulle ikke kun holde jul med sine forældre, sine to søstre og deres familie. Nu havde han sin kæreste med.

Men ved siden af den glade forventning var der også en lidt anspændt følelse. Familiens jul var fyldt med traditioner som alle, især hans mor, lagde stor vægt på.

Der i entreen rakte Kaspers mor nu hænderne ud til kæresten som kiggede lidt forvirret fra moderen til Kasper. Kasper forklarede. Giv hende bare din jakke og dit tørklæde. Kæresten smilede lidt påtaget og lod sig befri fra overtøjet.

Således kom de ind. Der blev hilst rundt. Nogle gav kram, og de to svogre sprang krammet over. Bjarne kunne mærke den lidt akavede stemning, som sådanne begyndelser naturligt har. Han viskede til kæresten, at sådan er det altid. De to hader kram, men mine søstre kan ikke få nok. Tag ingen af delene personligt.

Den spændte stemning ændrede sig kun lidt under den indledende samtale.

Hans søstre spurgte til hvordan det var at skulle undvære sin familie juleaften og kæresten svarede mere høfligt end ærligt. Hun gjorde sig umage med at underbygge den hygge som alle arbejdet på skulle vokse naturligt frem meget snart. Bjarne kunne se sin kærestes hænder være let knyttede, mens hans svoger tyssede højlydt på sin datter.

Bare det bliver en god aften tænkte Kasper. Det her kan blive en katastrofe.

Han så pludselig at hans kæreste ikke havde taget sine sko af i entreen. Som den eneste. Han tænkte på faderens forhold til det lakerede gulv i stuen, og besluttede sig for at give kæresten et par retningslinjer for resten af aftenen, så snart de blev alene. Så skulle det hele skulle nok gå. Blot med nogle vejledninger og et par retningslinjer. Faktisk ret mange retningslinjer.

Vi danskere har oplevet hvad det vil sige at leve med retningslinjer og regler. Ensretning på fortovene og forskrifter for vores sociale adfærd. anbefalinger til hvem vi må invitere hjem og hvor mange. En stor del af os har lært frygten at kende. Og mange af os har haft en glæde ved at kunne *gøre* noget. Rette ind, udvise samfundssind, holde afstand og spritte af. Regler og kontrol har i nogle sammenhænge vist sig at være en befrielse. Børn i skolen har kunne koncentrere sig bedre uden alle mulige skift i hverdagen. En del har beskrevet en lille lettelse ved at have retningslinjer og regler og ikke at skulle løbe om kap med resten af verden i rejser og sociale arrangementer.

Noget i mennesket nyder når andre tager stilling til vores adfærd. Noget i mennesket nyder når vi kan få at vide hvad der er godt og hvad der er skidt. Hvad der er godt og hvad der er ondt. Noget i mennesket nyder når vi får mulighed for at forarges fordi andre mennesker ikke gør som os. Noget i os nyder når vi kan genkende syndere på gaden, som gør det dårligere end os, i forhold til regler vi alle kender. Styring og kontrol vækker noget i os, som kan virke behageligt. I første omgang. Noget i os nyder lidt når nogen der ved bedre tager stilling for os. Det er trygt at kunne læse i vejledningerne hvad der er rigtigt at gøre. Hvornår jeg er god og hvornår jeg er rigtig. Denne side af os bliver vakt i radikaliserede religiøsitet eller politisk fanatisme.

I denne tid står vi som nation i entreen, juleaften, hos vores nye svigerforældre. Vi har brug for vejledningerne og vores spontanitet har det meget svært. Vi læner os op ad retningslinjer og normer og holder øje med hinanden. Fordi vi

gerne vil passe på hinanden.

Sådan en situation blev Jesus født ind i. Et samfund som var præget af religiøse forskrifter, regler og retningslinjer. Det enkelte menneskes liv var reguleret af samfundets top og der blev set skævt til de, der ikke fulgte retningslinjerne. Hele folkets ve og vel var på spil.

Ind i denne virkelighed blev Jesus født. Gud gjorde sig til menneske i det lille barn, der blev svøbt og lagt i en krybbe. Han er verdens frelser, og med ham kommer budskabet til os alle. Frygt IKKE.

Han frelste ikke fra en sygdom og han frelste ikke fra en besættelsesmagt. Han frelser os fra den side af os som ønsker styring og dom over vores handlinger og vores nabo. Han bragte menneskeheden et frihedsbrev. En frihed til det enkelte menneske. Han afskaffede ikke retningslinjerne og loven, men han bandt dem sammen og fuldendte dem i buddet om kærlighed. ”I skal elske Gud og jeres næste”. Kærligheden er en kraft som sprænger alle vores normer og binder os til medmennesket foran os. Kærligheden trækker os fra entreen hos vores svigerforældre, ind i deres hjerter.

Det lille barn i krybben gav med sin normspringende tilstedeværelse en vej ind i livet, hvor loven og normen, ikke længere skal definere hele mennesket. Hvor menneskets værdi ikke måles på loven og normen, men sættes fri i kærligheden. I den kærlighed har mennesket ikke en vejledning og retningslinje som regulerer vores adfærd med hinanden. Derfor har vi både et ansvar selv og en forpligtelse til at tage stilling selv. I den kærlighed er mennesket frit til at være sig selv, og frit til være noget for sin næste.

Jesus byder os ind til en jul, hvor livet og nærværet er sandt. Hvor mennesket ikke bliver rigtigt og retfærdigt ved at følge normer og retningslinjer, men ved at række ud til sin næste. Ved at bevæge sig derhen hvor der ikke er anden retningslinje end det at du skal elske. Find selv ud af resten. Friheden som blev født i det lille barn juleaften er en frihed til hver enkelt. En frihed fra det kapløb der handler om at være god nok til at blive elsket og anerkendt. En frihed fra entreens akavede vurderinger og kamp for at passe ind. Men også et ansvar for at tænke selv, byde på sig selv og række ud.

I jule nats mysterium ligger friheden til at høre til, uden at skulle stille sig an.

Mennesket givet frit i Guds kærlighed. Frit til at favne og elske vores næste.

Vi skal fortsat passe på. Lytte til retningslinjerne men vi må ikke blive i entreen. Juleaften kalder os ind til livet med hinanden. Der hvor vi er elskede som dem vi er. Hvad enten vi er ene eller sammen med andre. Hvad enten vi er gamle eller unge. Uanset hvem vi er.

Som nation er vi et godt sted lige nu, men når behovet for retningslinjer er ovre, skal vi alle bevæge os videre. Derhen hvor vi giver rum for forskelligheden i livets spontanitet. I kærligheden. Vi må ikke blive hængende i de lette løsninger og skarpe normer.

(tilbage til Kasper)

Kaspers nevø sagde pludselig.

Skal vi ikke spille ludo! Kasper kendte til sin kærestes ekstreme konkurrencegen og han fik et øjeblik koldsved. Hvordan skulle det gå? Han nåede ikke at bede hende holde igen inden spillet startede.

Mens de spillede grinede de, snød hinanden og grinede endnu mere. Kaspers kæreste smed skoene inden de var færdige og Kasper mærkede sin familie lade sig fascinere af hans kærestes energi og engagement. Til hans store overraskelse og lettelse. Hans eneste vejledning til hende da de blev alene var, ”Vær dig selv, for de er åbenbart vilde med dig.”

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/johannes-g-jensens-julepraediken>